

РЕШЕНИЕ № 553

София, 07 април 2011 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, трето наказателно отделение, в съдебно заседание на девети ноември, две хиляди и десета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: КРАСИМИР ХАРАЛАМПИЕВ

ЧЛЕНОВЕ: КЕТИ МАРКОВА

ПАВЛИНА ПАНОВА

при участието на секретаря ИВАНКА ИЛИЕВА

и в присъствието на прокурора ЯВОР ГЕБОВ

изслуша докладваното от съдията КЕТИ МАРКОВА

н. д. № 543/ 2010 година

Касационното производство е образувано по протест на СОФИЙСКА АПЕЛАТИВНА ПРОКУРАТУРА и жалба на частния обвинител и граждански ищец М. Г. А. - чрез повереника й- адв. Д. К., срещу въззивна присъда № 30 от 28. 05. 2010г., на Софийския апелативен съд, наказателно отделение, 5 състав, постановена по ВНОХД № 162/ 2010г., по описа на съда, с която е отменена изцяло присъдата от 19. 12. 2009г., на Софийския градски съд, наказателно отделение, 15а състав, по НОХД № 5/ 2009г., и е постановена нова.

В касационния протест на Софийска апелативна прокуратура и представените допълнителни съображения към него се релевират доводи за нарушение на материалния закон, в резултат на неправилната интерпретация на доказателствените източници, съставляваща съществено нарушение на процесуалните правила- отменителни основания по чл. 348, ал. 1 и 2 НПК. Излагат се съображения, че съвкупната оценка на доказателствените материали обосновава извод за доказано авторство на подсъдимия И. И. по отношение инкриминираното престъпление. Искането е за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане на второинстанционния съд. Протестът се поддържа в съдебно заседание пред касационната инстанция от представителя на Върховната касационна прокуратура, по изложените в него съображения.

В жалбата на гражданския ищец и частен обвинител и в писменото допълнение към нея, също се изтъкват доводите за нарушение на материалния закон, допуснати съществени нарушения на процесуалните правила- касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1- 2 НПК, както и за явна необоснованост. Изложените в жалбата съображения са идентични с тези в протеста и съдържат изложение за нарушения в доказателствената дейност на апелативния съд и приетите от нея правни изводи за вината и отговорността на дееца. Процесуалният представител на касатора поддържа жалбата, с искане за отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане от второинстанционния съд.

Подсъдимият И. В. И., редовно призован, не се явява в съдебно заседание пред ВКС. Неговите защитници, редовно упълномощени, поддържат, че въззивната присъда е постановена в съответствие с материалния и процесуалния закон и считат, че при липсата на основание за исканата касационна отмяна, същата следва да бъде оставена в сила. Съображения в подкрепа на застъпената теза са изложени в

писменото възражение срещу депозирания касационен протест и в писмените бележки на адв. Н. Г. и адв. К. П.

Върховният касационен съд, трето наказателно отделение, като обсъди доводите в протеста и жалбата, становищата на страните в съдебно заседание, и в пределите на правомощията си по чл. 347, ал. 1 НПК, за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационният протест на Софийската апелативна прокуратура е основателен.

Касационната жалба на частния обвинител и граждански ищец Мариана Георгиева Андреева е основателна.

С първоинстанционната присъда Софийският градски съд, наказателно отделение, 15а състав, е признал подсъдимия И. В. И., от гр. София, за виновен в това, че на неустановена дата, в периода от 6. 12. 2007г. до 2. 03. 2008г., в гр. София, умишлено умъртвил К. К. А. по особено мъчителен за нея начин, поради което и на основание чл. 116, ал. 1, т. 6, вр. чл. 115 НК, го е осъдил на седемнадесет години лишаване от свобода, в затвор, при строг първоначален режим.

На основание чл.59, ал. 1 НК е зачел времето, през което подсъдимият И. е бил задържан под стража.

Осъдил е подсъдимия И. И. да заплати на М. Г.А.сумата 70000 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва, и е отхвърлил предявения граждански иск в останалата му част.

Присъдил е разноски по делото и държавна такса върху уважения граждански иск, възложени в тежест на подсъдимия.

С атакуваната въззивна присъда, Софийският апелативен съд, наказателно отделение, 5 състав, на основание чл. 334, т. 2, вр. чл. 336, ал. 1, т. 3 НПК, е отменил изцяло първоинстанционната присъда и вместо нея е постановил нова, с която е признал подсъдимия И. В. И. за невинен в извършване на гореописаното деяние, поради което и на основание чл. 304 НПК, го е оправдал по предявеното му обвинение по чл. 116, ал. 1, т. 6, вр. чл. 115 НК.

Отхвърлил е изцяло предявения от М. А. срещу подсъдимия граждански иск, като неоснователен.

В рамките на контролните си правомощия, ВКС намери, че проверяваната въззивна присъда подлежи на касационна отмяна, на основанията, релевирани в протеста и жалбата на частния обвинител и граждански ищец- допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, свързани с проверката и оценката на доказателствените източници, с формирането на вътрешното убеждение на решаващия съдебен състав по фактите, в резултат на което е нарушен и материалният закон. Този резултат обективира оценката на настоящата инстанция на законосъобразността на приетия от въззивния съд извод за невинност на подсъдимия, мотивиран с констатациите му за липса на несъмнени и категорични доказателства, установяващи извършено от него престъпление, довел до пълното оправдаване на дееца по обвинението му за квалифицирано умишлено убийство, който касационният съдебен състав не намери основание да подкрепи.

За да заключи, че по делото не е установено подсъдимият И. да е извършител на инкриминираното умишлено убийство, апелативният съд е намерил, че извод за неговата съпричастност към деянието в случая не може да бъде формиран, дори и при наличието на онази група от доказателствените източници, на които се е позовало държавното обвинение, включително и в протеста, иницирал касационното производство, а и първостепенният съд, постановил отменената осъдителна присъда.

На първо място, ВКС намира за необходимо изрично да изтъкне, че въззивният съд е отговорил правилно и в пълен синхрон с доказателствата по делото, включително съдебно- медицинска ДНК експертиза, на възраженията на защитниците на подсъдимия, заявени пред него, а именно, че трупът, открит в контейнера за смет в кв. „Разсадника“, гр. София, на 2. 03. 2008г., е на пострадалата К. А., и напълно законосъобразно го е отхвърлил, като е изложил пространни съображения, които се споделят изцяло от настоящата инстанция поради което и преповтарянето им е безпредметно. От тук нататък обаче, последващите му изводи за недоказаност на авторството на престъплението, са изградени на базата на несъответна на действащия процесуален регламент доказателствена дейност, която в конкретния случай страда от сериозни пороци. Без да е налице различна доказателствена основа, апелативният съд се е разграничил от приетите от СГС съществени фактически обстоятелства, касаещи времето, мястото и механизма на настъпване на смъртта на

пострадалата. Вярно е, че преки доказателства за авторството на подсъдимия няма, но са налице множество косвени такива, които съвкупно оценени, в тяхната логична връзка, биха могли безспорно и категорично да обосноват единствения възможен извод, а именно, че И. И. е извършител на инкриминираното убийство. Установено е по делото, че в жилището на подсъдимия са открити и идентифицирани множество вещи и биологични следи от пострадалата, включително кръв и косми, произхождащи от различни части на тялото ѝ. Доказано е, че космите са с констатирани явни и очевидни следи от лизисни процеси, т.е. те са били отделени от скалпа (тялото) след настъпването на смъртта ѝ. Действително, те потвърждават присъствието на трупа в апартамента на дееца в определен период от време, което впрочем, не отрича и самият той в обясненията си. Решавачият въззивен съдебен състав сериозно е подценил едно особено съществено обстоятелство, а именно данните, касаещи конкретните увреждания на К. А. и причината за смъртта ѝ. В съдебно-медицинската експертиза на труп № 238/ 2008г. (т. II, л. 4- 9 сл. дело) са описани множество увреждания, вкл. двустранно счупване на ребра, разкъсване на меките черепни обвивки в теменната област, двустранно счупване на рогчетата на подезичната кост, в резултат на механична асфиксия от притискане в областта на шията и гръдния кош, което е и непосредствената причина за смъртта. Травматичните увреждания са в резултат на удари с или върху тъпи и тъпоръбести предмети, или от притискане върху такива. Безспорно е също, че при наличието им, пострадалата не е била в състояние да извършва никакви активни движения, което по същество изключва версията те да са получени на друго място, съответно от друго лице, различно от подсъдимия. С други думи, ако инкриминираният инцидент с пострадалата се е случил другаде, тя обективно не е могла да се прибере до апартамента на дееца, където впоследствие да почине. Достатъчно е в тази насока само да се отбележи, че самият И. в обясненията си е посочил, че прибирайки се в жилището, А. не е имала контузиите по тялото си, описани от експертите- съдебни медици, част от които и оказали се непосредствената причина за смъртта ѝ. Все в същата насока втората инстанция не е съобразила че върху теменната област на главата на жертвата, в близост до срединната линия, е установена линейна рана с неравни ръбове, с дължина около 2 см, а при извършеното претърсване в жилището на подсъдимия, на 13. 05. 2008г., е открито (респ. иззето) спално бельо-завивка и възглавници със зацапвания от кръв, която при ДНК- анализа е показала пълна идентичност с ДНК-профила на пострадалата Атанасова. Наличието на кървяща рана на главата на пострадалата обаче по никакъв начин не е свързано със петната от нейна кръв върху спалното бельо. Предвид изложеното до тук, обсъжданата от втората инстанция възможност пострадалата да е била умъртвена другаде и впоследствие тялото ѝ да е било пренесено в апартамента на дееца е останала само теоретична, доколкото е лишена от всякаква доказателствена основа- по делото няма събрано нито едно доказателство, което да сочи на подобен извод (Вж. л. 23- 24 от мотивите).

В този смисъл, обясненията на подсъдимия са обсъждани и интерпретирани твърде безкритично и едностранчиво, без данните, изведени от тях да бъдат съпоставяни с тези, съдържащи се в обема на цялата формирана по делото доказателствена съвкупност. Въззивната инстанция не е съобразила, че изцяло в нейните правомощия е да преценява кои от доказателствените материали да кредитира, и кои да отхвърли, при това изцяло или частично. Тя е следвало да обсъди всеки отделен факт, сочен от подсъдимия, като потърси кореспонденцията (или колизията) му с данните, изведени чрез останалите доказателствени източници, и едва тогава да се ангажира със заключение в кои свои части обясненията на И. приема за достоверни, и с кои той обективира своята защитна позиция в наказателния процес. При подобен законосъобразен подход, съдът би достигнал до различна интерпретация и оценка на коментирания доказателствен източник. Ето защо, в случая САС сериозно е подценил доказателствената стойност на самопризнанията на подсъдимия, направени в разпита му пред съдия по всички съществени въпроси за настъпването на смъртта на жертвата, престояването на трупа в жилището, опаковането и изхвърлянето му в контейнера за смет, без да ги анализира съвкупно с множеството свидетелски показания, данните, съдържащи се в протоколите за проведени процесуално-следствени действия- оглед на местопроизшествие, претърсване и изземване, веществените доказателства и техният експертен анализ, чрез изслушаните и приети съдебни експертизи.

Вярно е, че само и единствено от обстоятелството, че в един дълъг период преди убийството си, пострадалата често е била обект на физическо малтретиране от дееца, не може еднозначно да се заключи, че автор на инкриминираното съставомерно деяние е именно той. Същото следва да се цени като допълващо релевантната фактология, в рамките на приетото от първостепенния съд по отношение на неговите поведенчески маниери, чиято конкретна и непосредствена изява се е оказало и самото изпълнение на престъплението, характеризиращо се с нанасянето на тежък, жесток побой на жертвата, който по същество не се отличава от обичайните му прояви на агресия спрямо нея.

Както вече се изтъкна, интерпретацията на доказателствените материали съдържа очевидните белези на фрагментарност, липса на обективност и всестранност при анализа им, довела до преекспонирането на

отделни факти, които по същество дори не се оказват в отношение на колизия с фактическите констатации на първостепенния съд, поставени в основата на осъждането на И. В тази насока следва да се отбележи, че обвинителните доказателства практически са игнорирани, а данните от тях- заменени с разсъждения и умозаключения по отделни факти на обвинението, в разрез с правилата на формалната логика, довели до приемането на напълно хипотетични, а в някои случаи дори на произволни версии за произтеклите релевантни събития. В този смисъл, осъществявайки контролните си правомощия, ВКС намери, че при формирането на своето вътрешно убеждение по фактите, въззивният съд е допуснал сериозни нарушения на принципните норми на чл. 13, чл. 14, чл. 18 и чл. 107 НПК .

ВКС многократно в своите решения е изтъквал, че както осъдителната, така и оправдателната присъда не може да почива на предположения. Конкретният казус е именно такъв. За да приеме, че основната част от доказателствените източници, съдържащи данни за авторството на подсъдимия в извършване на престъплението, следва да бъдат отхвърлени, апелативният съд се е мотивирал основно с предположения, допускайки множество теоретични възможности, в подкрепа на които липсват каквито и да било доказателства.

Безпредметно е обсъждането на довода, релевиран в жалбата на частния обвинител и граждански ищец за явна необоснованост на проверяваната въззивна присъда, доколкото необосноваността е изцяло извън кръга на лимитативно регламентирани с нормата на чл. 348, ал. 1, т. 1- 3 НПК касационни основания, поради което и не подлежи на проверка в настоящото производство .

Предвид горните съображения, ВКС прие, че касационният протест и жалбата на частния обвинител и граждански ищец са основателни. Ето защо, постановената нова присъда следва да бъде отменена, при наличието на коментирани по- горе основания за това- чл. 348, ал. 1, т. 1 и 2, вр. ал. 3, т. 1 НПК. В конкретния случай, чрез така реализираната от втората инстанция доказателствена дейност, съществено са ограничени процесуалните права на държавното и частното обвинение да се ползват от доказателствата, уличаващи подсъдимия в извършване на инкриминираното престъпление, и въз основа на тях да претендират осъждането му. Всички коментирани до тук нарушения са довели и до постановяването на един незаконосъобразен съдебен акт, което налага касационната инстанция да упражни правомощията си по чл. 354, ал. 1, т. 4, вр. ал. 3, т. 2- 3 НПК, като го отмени изцяло и върне делото за ново разглеждане от друг състав на второинстанционния съд, от стадия на съдебното заседание.

При новото разглеждане на делото от Софийския апелативен съд, следва да се изпълнят като задължителни, на основание чл. 355, ал. 1, т. 2- 3 НПК, указанията на касационната инстанция, дадени с настоящото отменително решение.

Воден от изложените съображения, и на основание чл. 354, ал. 1, т. 4, вр. ал. 3, т. 2- 3 НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА въззивна присъда № 30 от 28. 05. 2010г., на Софийския апелативен, съд, наказателно отделение, 5 състав, постановена по ВНОХД № 162/ 2010г., по описа на съда, като

ВРЪЩА ДЕЛОТО за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд, от стадия на съдебното заседание.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]